

Lektionsplanering

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Deckargenre och Sherlock Holmes

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleverna ska läsa och samtala om skönlitteratur från olika genrer, bland annat deckare, och reflektera över författarnas val av uttrycksmedel och stil.

Eleverna ska utveckla sin förmåga att läsa och analysera litterära verk samt att förstå och tolka deras handling, teman och karaktärer.

Eleverna ska få möjlighet att analysera berättelsestrukturer och karaktärsbeskrivningar i klassisk och modern litteratur.

Betygskriterium (E)

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.

Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärlädda instruktioner

1. Introduktion till Sherlock Holmes (10 min)

- Ge en kort historik om Arthur Conan Doyle och karaktären Sherlock Holmes.
- Diskutera vad som kännetecknar en deckare och varför Sherlock Holmes är en ikon inom genren.
- Visa exempel på citat från "En studie i rött" och analysera Sherlock Holmes' observanta förmåga.
- Berätta om bokens inledande mysterium för att väcka elevernas intresse.

2. Analysering av karaktärerna i "En studie i rött" (15 min)

- Diskutera Sherlock Holmes och doktor Watsons roller i berättelsen.
- Fokusera på Holmes' excentriska beteende och slutledningsförmåga.

- Beskriv Watsons roll som berättare och hur det påverkar berättelsens struktur.
- Jämför Holmes med andra kända detektiver inom litteraturen.

3. Deckarstruktur och spänning (10 min)

- Gå igenom berättelsens uppbyggnad och hur spänning skapas.
- Diskutera användningen av mysterier och ledtrådar i berättelsen.
- Analysera hur Doyle håller läsaren engagerad genom sina detaljerade beskrivningar.
- Ge exempel på klassiska deckartips som används i "En studie i rött".

4. Reflektion och diskussion om teman (10 min)

- Diskutera teman som rättvisa, moral och det mänskliga psyket som återkommer i boken.
- Låt eleverna reflektera över varför "En studie i rött" är en viktig del av deckarhistorien.
- Analysera de sociala och kulturella aspekterna av berättelsen.
- Förbered eleverna på diskussionsfrågor som behandlar etiska dilemman i boken.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Deckargenre:** Genren som "En studie i rött" tillhör, med fokus på mystik och brottslösningar. Diskutera vad som gör en bok till en deckare och vad som kännetecknar genren.
- **Karaktärsanalys:** En noggrann genomgång av Sherlock Holmes och doktor Watson. Vad gör dessa karaktärer unika och vad säger deras handlingar om deras personlighet?
- **Berättarperspektiv:** Hur berättelsen presenteras genom Watsons ögon och hur detta påverkar läsarens uppfattning om Holmes.
- **Slutledningsförmåga och logik:** Holmes' metod att lösa mysterier genom observation och deduktion – en viktig aspekt av hans karaktär och av genren.
- **Teman:** Moraliska frågor om rättvisa och hämnd som ofta diskuteras i deckare. Vad säger boken om mänsklig natur och samhällets struktur?

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Slutledningsförmåga	Förmåga att dra logiska slutsatser baserat på tillgänglig information.	Härstammar från latinets "concludere", som betyder att avsluta eller dra en slutsats.
Deckare	En litterär genre som kretsar kring ett mysterium eller brott som ska lösas.	Kommer från engelska "detective story".
Excentrisk	Att vara ovanlig eller avvikande från det normala, ofta i ett positivt eller fascinerande ljus.	Kommer från grekiska "ekkentros", som betyder utanför centrum.
Mysterium	Ett mysterium eller ett olöst problem som utgör handlingens fokus i en deckare.	Härstammar från latin "mysterium", som betyder en hemlighet eller gåta.

Diskussionsfrågor

- A. Vad tror du att Sherlock Holmes' metod för att lösa brott säger om människans förmåga att använda logik och observation i verkliga livet?
- B. I boken handlar mycket om rättvisa och hämnd. Kan vi alltid rättfärdiga handlingar som sker utanför lagens ramar?
- C. Om Sherlock Holmes var en verklig person, tror du att han skulle vara en bra vän? Varför eller varför inte?

Aktivitet

Låt eleverna i grupper arbeta med att skapa sitt eget "deckarmysterium". Varje grupp får i uppdrag att skriva en kort berättelse där de introducerar ett mysterium och skapar ledtrådar som de andra grupperna ska lösa. Efter det får grupperna läsa varandras berättelser och försöka lösa mysteriet. Aktiviteten tränar på att tänka logiskt och utveckla spännande, välstrukturerade berättelser.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad innebär "slutledningsförmåga"?	Förmågan att dra logiska slutsatser baserat på ledtrådar.

Fråga	Svar
Hur påverkar berättarperspektivet i "En studie i rött" läsarens uppfattning om Sherlock Holmes?	Det ger en inblick i Watsons förundran och åsikter om Holmes, vilket kan påverka hur vi ser på Holmes.
Vad är ett mysterium inom deckargenren?	Ett olöst brott eller en gåta som läsaren följer för att lösas.
Vad betyder det att vara "excentrisk"?	Att vara ovanlig eller avvika från normen på ett fascinerande sätt.
Hur använder Conan Doyle karaktärsbeskrivningar för att bygga Sherlock Holmes' persona?	Genom detaljerade skildringar av Holmes' ovanliga vanor och förmågor.
Vad säger boken om rättvisa och hämnd?	Boken diskuterar moral och vad som är rätt eller fel när det gäller att straffa de som gjort orätt.
Hur är Sherlock Holmes' metod att lösa brott relevant idag?	Hans förmåga att dra logiska slutsatser kan vara en förebild för detektivarbete i verkligheten.
Vad skulle kunna förbättra Sherlock Holmes som en vän?	Hans distans till människor och hans metodiska sätt att observera kan göra honom svår att närma sig.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats om Sherlock Holmes' karaktär och metod. De ska analysera hans användning av logik och observation och jämföra det med en verklig detektivmetod. Uppgiften syftar till att fördjupa förståelsen för karaktären och ge eleverna en möjlighet att utveckla sina argumentations- och skrivfärdigheter.

Citat

"Jag ser att ni varit i Afghanistan" – Sherlock Holmes, "En studie i rött" (1887).

Detta citat illustrerar Holmes' exceptionella slutledningsförmåga. Det förmedlar hans förmåga att avslöja detaljer om människor utan att de säger något, vilket är en central aspekt av hans karaktär och detektivarbete.

Tags: [Lektion](#)